

Michał Asman

dnia 12.08.2026 r.

Adresaci:

Do wszystkich Samorządowych Kolegiów Odwoławczych w Rzeczypospolitej Polskiej

1. SKO w Białymstoku

ul. Sienkiewicza 84
15-005 Białystok

2. SKO w Bydgoszczy

ul. Jagiellońska 3
85-067 Bydgoszcz

3. SKO w Gdańsku

ul. Okopowa 21/27
80-810 Gdańsk

4. SKO w Gorzowie Wielkopolskim

ul. Pankiewicza 5
66-400 Gorzów Wlkp.

5. SKO w Katowicach

ul. Wita Stwosza 7
40-040 Katowice

6. SKO w Kielcach

ul. Szymanowskiego 6
25-361 Kielce

7. SKO w Krakowie

ul. Basztowa 22
31-156 Kraków

8. SKO w Lublinie

ul. Czechowska 15
20-072 Lublin

9. SKO w Łodzi

ul. Piotrkowska 135
90-430 Łódź

10. SKO w Olsztynie

ul. Kajki 10
10-547 Olsztyn

11. SKO w Opolu

ul. Ozimska 19
45-057 Opole

12. SKO w Poznaniu

ul. Kościuszki 93
61-716 Poznań

13. SKO w Rzeszowie

ul. Grunwaldzka 15
35-068 Rzeszów

14. SKO w Szczecinie

ul. Staromłyńska 1
70-561 Szczecin

15. SKO w Warszawie

ul. Obozowa 57
01-161 Warszawa

16. SKO we Wrocławiu

ul. T. Kościuszki 35A 50-011 Wrocław

PETYCJA

Szanowni Państwo,

na podstawie art. 2 ust. 1 ustawy o petycjach zwracam się z uprzejmą prośbą o podjęcie **działań analitycznych i sygnalizacyjnych** dotyczących **systemowego, ogólnokrajowego problemu** w orzecznictwie Samorządowych Kolegiów Odwoławczych w sprawach odpłatności za pobyt w domu pomocy społecznej (DPS).

Petycja dotyczy **błędnej, utrwalonej od 16 lat wykładni art. 61 ust. 2 ustawy o pomocy społecznej**, która prowadzi do:

- pomijania zstępnych pierwszego stopnia,
- obciążania wnuków, którzy nie występują w art. 61 ust. 1 u.p.s.,
- stosowania argumentacji alimentacyjnej w postępowaniu administracyjnym,
- nielegalnego rozszerzania katalogu osób zobowiązanych,
- ignorowania przepisów ustrojowych: art. 1, art. 2 i art. 3 u.p.s.,
- pomijania wykładni MPiPS SPS 023 419/08,
- pomijania stanowiska Komisji Europejskiej z 2026 r.

I. Istota problemu

Art. 61 ust. 2 u.p.s. jest od lat interpretowany odwrotnie niż wynika to z jego treści i funkcji. Przepis ten:

- **nie ustala osoby zobowiązanej,**
- **nie ustala wysokości opłaty,**
- **nie jest taryfikatorem alimentacyjnym,**
- **nie może być stosowany jak Kodeks rodzinny i opiekuńczy.**

Jego jedyną funkcją jest **ochrona rodziny osoby zobowiązanej przed pogorszeniem sytuacji życiowej**.

W praktyce jednak jest traktowany jak „taryfikator alimentacyjny”, co prowadzi do stosowania logiki prawa rodzinnego w postępowaniu administracyjnym — mimo że ustawa o pomocy społecznej jest ustawą **publicznoprawną**.

II. Skutki błędnej wykładni w SKO (ogólnokrajowo)

W decyzjach SKO w całej Polsce pojawiają się rozstrzygnięcia, w których:

- pomija się dzieci mieszkańca DPS,
- obciąża się wnuka,
- uzasadnienie opiera się na „powinności rodzinnej”,
- nie analizuje się art. 1–3 u.p.s.,
- nie bada się realnych możliwości finansowych rodziny (art. 103 ust. 2 u.p.s.),
- stosuje się kryteria dochodowe jak w zasiłkach,
- stosuje się analogię rozszerzającą — zakazaną w prawie administracyjnym.

Warto podkreślić, że:

- **wnuk nie występuje w ustawie o pomocy społecznej jako osoba zobowiązana,**
- katalog osób zobowiązanych z art. 61 ust. 1 u.p.s. ma charakter **zamknięty,**
- ustawa wymienia wyłącznie:
 - mieszkańca,
 - małżonka,
 - zstępnych dzieci (rodzica mieszkańca DPS),
 - wstępnych (rodziców nieletnich dzieci mieszkańców DPS),
 - gminę.

Na tym katalog się kończy — **nie obejmuje wnuków, kuzynów, rodzeństwa ani żadnych dalszych krewnych.**

Obciążenie wnuka jest zatem:

- bezprawnym rozszerzeniem katalogu osób zobowiązanych,
- naruszeniem art. 61 ust. 1 u.p.s.,
- naruszeniem zasady legalizmu (art. 7 Konstytucji),
- naruszeniem art. 1–3 u.p.s.,
- naruszeniem wykładni MPiPS SPS 023 419/08,
- naruszeniem art. 103 ust. 2 u.p.s.,
- naruszeniem zakazu dyskryminacji migrantów wskazanego przez Komisję Europejską (2026).

III. Dlaczego wnuki wypadają z definicji „zstępnych” — argumentacja literalna

1. **Ustawa o pomocy społecznej nie stosuje drzewa genealogicznego.**
2. **W u.p.s. zstępni = wyłącznie dzieci mieszkańca DPS.**
3. **Gdyby ustawodawca chciał obciążyć wnuki, musiałby to zrobić wprost — nie zrobił tego.**
4. **OPS stosuje niedozwoloną analogię rozszerzającą.**
5. **Art. 61 ust. 1 działa jak suwak ustawowy — wnuki nie występują w żadnym wariantcie.**
6. **Obciążanie wnuków jest przekroczeniem uprawnień (art. 231 k.k.).**

IV. Załączniki (komplet 15 materiałów)

1. Alimentacja DPS-owa to mit
2. Odpłatność za DPS: możliwości znikają, kryteria rządzą
3. Publicznoprawny fikołek: 16 lat zniekształcania art. 61 ust. 1
4. Samouk kontra system: błędna interpretacja MRPiPS
5. Art. 5 u.p.s. – zasada terytorialności
6. Art. 103 ust. 2 ignorowany w całej Polsce
7. Stanowisko Komisji Europejskiej EMPL.D.2/DB/DK (2026)
8. Odpowiedź na pismo KE
9. Zestawienie przepisów ustawy o pomocy społecznej
10. DPS i prawo: wystąpienia do SKO i NSA
11. Systemowy układ fiskalny państwa, gmin i sądów
12. Dlaczego nie możesz płacić za dziadków
13. Rodzina nie jest winna. Osoba w DPS nie jest winna. Winne jest państwo
14. **Oplaty za DPS: Umowa czy decyzja? Różni je tylko tryb odwoławczy**

15. Decyzje „kopiuj–wklej”: jak OPS, SKO, WSA, NSA i MRPiPS od ponad 16 lat udają, że znają ustawę o pomocy społecznej

V. Wniosek petycji

Wnoszę o:

1. podjęcie **analizy systemowej** przedstawionego problemu,
2. uwzględnienie **literalnej wykładni** ustawy o pomocy społecznej,
3. ocenę praktyki **rozszerzania katalogu osób zobowiązanych**,
4. ocenę stosowania **alimentacji w postępowaniu administracyjnym**,
5. rozważenie potrzeby wystąpienia do **Ministra Rodziny o interpretację ogólną**,
6. sygnalizację problemu do właściwego **WSA**,
7. przywrócenie zgodności decyzji SKO z art. 1–3, art. 61 i art. 103 ust. 2 u.p.s.

Problem ma charakter **ogólnokrajowy** i dotyczy tysięcy rodzin, które są obciążane obowiązkami, których ustawa o pomocy społecznej **nie przewiduje**.

Z wyrazami szacunku,

Michał Asman